

Sinteza obiecțiilor și propunerilor
la proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului Comisiei interdepartamentale
pentru compensarea financiară de către stat a prejudiciului
cauzat prin infracțiune

Nr.	Autoritatea emitentă	Obiecțiile/propunerile prezentate	Opinia Ministerului Justiției
	Ministerul Afacerilor Interne	1. Se propune completarea regulamentului cu un punct distinct, care să conțină datele necesare pe care trebuie să le cuprindă decizia comisiei prin care se acordă sau se refuză în acordare compensației financiare solicitate, reieșind din prevederile art. 18 alin. (4) al Legii nr. 137 din 29 iulie 2016 cu privire la reabilitarea victimelor.	Nu se acceptă Considerăm inoportun completarea proiectului cu reglementări referitoare la datele necesare pe care trebuie să le cuprindă decizia comisiei prin care se acordă sau se refuză în acordare compensației financiare solicitate, întrucât acestea se regăsesc la art. 18 alin. (4) al Legii nr. 137 din 29 iulie 2016 cu privire la reabilitarea victimelor, iar dubla reglementare a acestora va aglomera inutil textul proiectului.
	Procuratura Generală	2. Aplicând <i>ad litteram</i> art. 17 alin.(2) din Legea nr. 137, citez: „ <i>Regulamentul de activitate al Comisiei se aprobă de către Guvern</i> ”, este recomandabil de reformulat titlul regulamentului, prin a-1 completa cu cuvintele „ <i>de activitate</i> ”, astfel ca conținutul acestuia să fie următorul: <i>Regulamentul de activitate al Comisiei interdepartamentale pentru compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune</i> . Operarea acestei modificări se va face atât în conținutul proiectului hotărârii Guvernului, cât și în anexă.	Nu se acceptă Propunerea nu modifică conceptual proiectul.
		3. La capitolul I. Dispoziții generale, propunem a se include reglementări noi, care vor conține explicarea unor termeni esențiali pentru aplicarea Regulamentului, principiile pe baza cărora își desfășoară activitatea Comisia. Spre exemplu, <i>"Compensarea financiară de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune este un serviciu de suport public acordat victimelor infracțiunilor de abuz, violență fizică, psihică sau sexuală, pentru reabilitarea acestora, precum și a drepturilor sale, și au ca scop oferirea de asistență</i>	Se acceptă parțial Nu se acceptă propunerea de includere în textul proiectului a noțiunilor „ <i>compensație financiară</i> ” și „ <i>victimă a infracțiunii</i> ”, întrucât acestea așa cum a indicat inclusiv autorul propunerii se regăsesc art. 2 și respectiv art. 1 al Legii nr. 137 din 29 iulie 2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor. Astfel, reglementarea repetată a acestora în proiect va contribui la aglomerarea inutilă a

	<p>pentru recuperare fizică, psihologică și socială. " - noțiune dedusă din prevederile art.1 și 2 din Legea nr. 137:</p> <p>„ Victimă a infracțiunii, în sensul Legii și prezentului Regulament, este persoana fizică căreia prin infracțiune i-au fost cauzate daune morale și/sau fizice, și/sau materiale, soțul, copiii și persoanele aflate la întreținerea persoanei decedate.</p> <p>„Comisia își desfășoară activitatea în mod independent, colegial și transparent, în limitele competenței sale. In activitatea sa Comisia cooperează cu autorități publice, instituții și alți subiecți competenți în acordarea serviciului de suport. " </p>	<p>acestui.</p> <p>În același timp reglementările potrivit căreia Comisia își desfășoară activitatea în mod independent, colegial se regăsește deja la pct. 1 din proiect, iar principiul transparenței în activitatea Comisiei este asigurat în temeiul reglementărilor prevăzute la pct. 14, 25 și 29, potrivit cărora rezultatul activității Comisiei se publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției.</p> <p>Concomitent, proiectul se completează cu pct. 3 cu următorul cuprins:</p> <p>„3. La acordarea compensației financiare de către stat a prejudiciului cauzat prin infracțiune Comisia colaborează cu autoritățile și instituțiile publice, cu alți subiecți competenți.”</p> <p>Prevederile proiectului se renumerează corespunzător.</p>
	<p>4. Cu referire la prevederile pct.4 din proiect, care stabilesc că Ministrul Justiției numește membrii Comisiei, la propunerea ministerelor, pentru un mandat de 3 ani, și pot fi desemnați pentru 2 mandate consecutiv, în scopul excluderii unui potențial factor cu caracter coruptibil propunem de reformulat și de expus într-o nouă redacție: „ Membrii Comisiei sunt delegați de către ministere, la solicitarea Ministrului Justiției. Componenta nominală a Comisiei se aprobă prin ordin al Ministrului Justiției, pentru un singur mandat de 4 ani. " </p>	<p>Se acceptă conceptual</p> <p>Potrivit prezentei propuneri precum și propunerii de la pct.8 din prezentul tabel pentru punctul 4 (în proiect 5) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>„5. Membrii Comisiei se numesc prin ordin al ministrului justiției la propunerea ministerelor prevăzute la pct. 4, pentru un mandat de 4 ani. Membrii Comisiei pot fi numiți pentru cel mult un mandat. Președintele Comisiei se alege și se demite cu votul majorității membrilor Comisiei.”</p>
	<p>5. Locul pct.6 din proiectul Regulamentului (funcțiile Comisiei) este până la prevederile ce vizează componența și modul de formare a acesteia.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Propunerea nu modifică conceptual proiectul.</p>
	<p>6. Cu privire la încetarea calității de membru al Comisiei (pct.7 din proiect) lipsesc situațiile - „ în caz de deces ”, „ în caz de revocare a mandatului de către ministerul care l-a desemnat”, iar subpct.l) ar fi mai</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Pct. 7 (în proiect 8) se modifică după cum urmează:</p> <p>- sbp. 1) va avea următorul cuprins:</p>

		corect de expus „în caz de renunțare benevolă la calitatea de membru ”.	„1) în caz de renunțare benevolă la calitatea de membru, prin cerere scrisă;” - se completează cu sbp. 4) și 5) cu următorul text: „4) la cererea de revocare a mandatului înaintat de ministerul care l-a propus; 5) în caz de deces.”
		7. În continuare, era oportun de inclus dispoziții cu privire la modul și termenul în care se desemnează un nou membru al Comisiei după survenirea vacanței funcției, termenul mandatului noului membru. În context subliniem că, pornind de la ideea că ședințele vor fi deliberative doar în prezența tuturor membrilor Comisiei (argumentele cu privire la acest subiect sunt inserate <i>infra</i>), substituirea membrului Comisiei a cărui mandat a încetat de către membrul supleant, situație prevăzută la pct. 12 subpct.1) din proiect, este o soluție temporară, care nu asigură certitudinea că Comisia va fi lucrativă în orice moment.	Nu se acceptă Pct. 12, sbp. 1) (în proiect 13 sbp.1) din proiect propune o soluție permanentă pentru cazurile de survenire a vacanței funcției membrului Comisiei. Astfel, membrul supleant urmează să substituie membrul a cărui mandat a încetat pînă la expirarea mandatului acestuia.
		8. Autorii proiectului au omis să reglementeze modul de desemnare și revocare a Președintelui Comisiei, iar la pct.8 era oportun de indicat funcția președintelui de reprezentare a Comisiei în relațiile cu alte autorități și instituții publice, cu persoane fizice sau juridice, din țară și de peste hotare.	Se acceptă Pct. 4 (în proiect 5) se completează cu propoziția: „Președintele Comisiei se alge și se demite cu votul majorității membrilor Comisiei.” Pct. 8 (în proiect 9) se completează cu sbp. 6) cu următorul cuprins: „6) reprezintă Comisia în relațiile cu alte autorități și instituții publice, cu persoane fizice sau juridice, din țară și de peste hotare.”
		9. Potrivit conținutului pct.13 (în proiect 14) din proiectul Regulamentului, Comisia se întrunește în ședințe la necesitate, „ în funcție de numărul cererilor”, ceea ce este incorect, pe motiv că instituie reglementări ce nu garantează respectarea prevederilor art. 18 alin.(1) din Legea nr. 137, potrivit căroră cererea privind acordarea compensației financiare „se examinează de Comisie în termen de 30 de zile de la depunere”. Deci, Comisia urmează să se întrunească în ședințe de câte ori este necesar, astfel ca să fie asigurată examinarea	Se acceptă În contextul propunerii prima propoziție din pct. 13 (în proiect 14) se modifică și va avea următorul cuprins: „Comisia se întrunește în ședințe la ori de câte ori este necesar.”

		cererilor în termenul stabilit de lege.	
		<p>10. Cu prevederile legale menționate nu coroborează nici conținutul pct.21 (în proiect 23), potrivit căruia termenul de examinare a unei cereri în care procedura a fost suspendată, după reluare se calculează nu în continuare, dar de la început, ceea ce constituie o interpretare extensivă a legii.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>În scopul elucidării obiecției pct. 21 (în proiect 23) se modifică și va avea următorul cuprins. <i>„23. La reluarea examinării cererii, în cazul prevăzut la art. 18 alin. (3) al Legii, curgerea termenului, stabilit pentru examinare continuă de la data încetării împrejurărilor care servesc drept temei pentru suspendarea acestuia, iar termenul scurs în perioada suspendării nu se include în acest termen. Termenul rămas poate fi prelungit, la decizia Comisiei, cu cel mult 30 de zile”</i></p>
		<p>11. Tot potrivit pct.13 (în proiect 14) ședințele Comisiei se consideră deliberative dacă la ea participă majoritatea membrilor Comisiei, iar deciziile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți. Comisia fiind formată din 3 membri, respectiv, majoritatea care condiționează votul deliberativ este de 2 membri ai Comisiei prezenți la ședință, care, la rândul său, pot să adopte decizii cu vot majoritar - ceea ce este un nonsens. Astfel, pornind de la ipoteza că legislatorul, când a decis ca Comisia interdepartamentală să fie constituită din 3 membri, indicând expres reprezentanții căror autorități fac parte din ea, a subînțeles că prezența reprezentanților tuturor acestor entități ale statului e necesară pentru a adopta o decizie bazată pe analiza minuțioasă și sub toate aspectele a cererii solicitantului. Mai mult ca atât, autorii proiectului, în previzibilitatea situațiilor în care vreun membru al Comisiei ar fi în imposibilitate de a participa la ședințele Comisiei sau ar fi limitat prin lege de dreptul de a-și exprima votul, au inclus la pct.5 și 12 reglementări privind desemnarea și participarea la ședințe a membrilor supleanți</p> <p>De asemenea, considerăm că deciziile Comisiei prin care se dispune acordarea compensației financiare de la stat trebuie să fie adoptate prin vot unanim. Argumentele pro această propunere pornesc de la sensul votului unanim, care înseamnă că toți cad de acord</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>În cazul includerii în proiect a unor astfel de exigențe există riscul tergiversării examinării cererii și omiterii termenului de 30 de zile stipulat la art. 18 alin. (1) al Legii nr. 137 din 29 iulie 2016 cu privire la reabilitarea victimelor infracțiunilor.</p>

		<p>asupra unui subiect discutat, iar în lipsa unanimității, înseamnă că există motive ca decizia să fie ori incorectă, ori îndoielnică. O decizie adoptată unanim, în opinia noastră, este una eficientă, indubitabilă, bazată pe analiza problemei până la capăt</p> <p>În concluzie, propunem reformularea pct.13 și eventual expunerea în următoarea redacție: „ <i>Comisia se convoacă în ședințe ori de câte ori este necesar. Ședința Comisiei se consideră deliberativă dacă la ea participă toți membrii, după caz, membrii supleanți ai Comisiei. Deciziile Comisiei se adoptă cu votul majorității membrilor, cu excepția deciziilor de acordare a compensațiilor financiare, care se adoptă cu votul unanim al membrilor.</i> ”</p>	
		<p>12. În cazul acceptării propunerii înaintate cu privire la votul cu care se adoptă deciziile Comisiei, este necesar de revizuit conținutul pct. 9 subpct.4), (în proiect pct. 10 sbp. 4) prin a oferi membrului Comisiei dreptul de a decide de sine stătător dacă dorește sau nu să întocmească o opinie separată în caz de dezacord cu decizia Comisiei. În opinia noastră nu este principial de importantă argumentarea în scris a votului contrar deciziei adoptate de Comisie, care privește alte categorii de chestiuni decât acordarea din bugetul statului a mijloacelor financiare.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Conceptul propus complică procedura de examinare a cererilor de acordare a compensației financiare de către stat. Suplimentar a se vedea argumentele de la pct. 11.</p>
		<p>13. Suplimentar e de notat că pct. 13-15 (în proiect 14-16) din Regulament se referă la funcționarea Comisiei. Respectiv, ele urmează a fi transferate la Compartimentul II din Regulament „Organizarea și funcționarea Comisiei, atribuțiile membrilor”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Pct. 13-15 (în proiect 14-16) se transferă la Compartimentul II din Regulament „Organizarea și funcționarea Comisiei, atribuțiile membrilor”.</p>
		<p>14. La pct.16 (în proiect pct. 20) al proiectului Regulamentului autorul a stipulat că, la examinarea cererii, nu este obligatorie participarea solicitantului. Această prevedere urma să fie precedată de reglementări ce ar obliga Comisia să-i comunice solicitantului despre data, ora și locul examinării cererii,</p>	<p>Se acceptă conceptual</p> <p>Pct.16 (în proiect pct. 20) se modifică și va avea următorul cuprins: „20. Membrii Comisiei, după caz, membrii supleanți, solicitantul se informează despre data, ora și locul convocării ședinței, ordinea de zi cu</p>

		cu explicarea dreptului său de a participa la examinarea cererii și avertismentul cu privire la cazul neprezentării sale, care nu va împiedica examinarea cererii - chestiuni omise în conținutul proiectului.	cel puțin 5 zile lucrătoare înainte. Absența solicitantului de la ședința Comisiei nu constituie impediment pentru examinarea cererii.”
		15. Luând în considerație că art.16 din Legea nr.137 la alin.(2) stabilește cerințe cu privire la persoana care poate depune cererea privind acordarea compensației financiare, iar la alin.(3) stabilește cerințe față de conținutul cererii, propunem ca la pct.17 din Regulament să nu fie indicat că cererea cu anexe se depune inițial la secretariatul Ministerului Justiției, dar de stipulat că se depune la Ministerul Justiției, secretarului Comisiei, care este obligat să verifice corespunderea cererii cerințelor prescise și identitatea subiectului ce o depune, inclusiv dovada delegării împuternicirilor de reprezentare. De asemenea, este oportun de reglementat că secretarul Comisiei este în drept să nu recepționeze cererea necorespunzătoare condițiilor stabilite de lege, iar solicitantului de garantat dreptul de contestare a acțiunilor secretarului Comisiei la Președinte, în caz de dezacord	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial</p> <p>În vederea elucidării problemelor identificate pct. 18 se modifică și va avea următorul conținut:</p> <p><i>„18. Cererea cu actele anexate, enumerate la art. 16 alin. (4) al Legii, se depun la secretariatul Ministerului Justiției, care imediat le transmite secretarului Comisiei. Secretarul Comisiei verifică doar prezența tuturor actelor conform cerințelor Legii, iar în cazul în care acestea lipsesc total sau parțial cererea se restituie persoanei care solicită acordarea de către stat a compensației financiare victimelor infracțiunilor (în continuare - solicitant). Secretarul Comisie după înregistrarea cererilor cu actele anexate le transmite președintelui Comisiei pentru repartizare membrilor raportori ai Comisiei.”</i></p>
		16. Competențele membrului raportor al Comisiei la examinarea cererii, stipulate în pct.18, (în proiect 21) nu prevăd posibilitatea de a verifica corectitudinea datelor indicate de către solicitant în cerere și autenticitatea documentelor atașate, prin solicitarea, la necesitate, a informațiilor suplimentare de la autorități, instituții publice etc.	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>În temeiul pct.18, (în proiect 21) <i>Membrul raportor al Comisiei verifică toate circumstanțele invocate de autorul cererii, materialele anexate la aceasta și pregătește materialele pentru ședința Comisiei. Membrul raportor al Comisiei, la necesitate, poate solicita persoanei care a depus cererea, orice alte documente necesare pentru soluționarea cererii.</i></p> <p>Astfel, membrul raportor este investit cu competențe suficiente în vederea soluționării cererii.</p>

		<p>17. La pct. 19 (în proiect 22) sunt prevăzute tipurile de decizii pe care le poate adopta Comisia în rezultatul examinării cererii de acordare a compensației financiare, printre ele la subpct.3) este menționată decizia de suspendare a examinării cererii. <i>De jure</i>, examinarea unei cereri de acordare a compensației se poate finaliza cu acordarea sau refuz în acordarea compensației. Decizia de suspendare a examinării poate fi adoptată de către Comisie din oficiu, dar aceasta nefiind o soluție pe marginea examinării cererii. Respectiv, în cazul în care se optează pentru formula introductivă de la pct. 19, va fi necesar de exclus subpct.3). In acest caz va fi necesar de introdus un punct nou cu privire la toate tipurile de decizii pe care le poate adopta Comisia în activitatea sa, printre care suspendarea examinării cererii, reluarea examinării cererii, cu privire la alte chestiuni (de ex., privind aprobarea unui formular-tip de cerere privind acordarea compensației financiare, privind unele activități organizatorice etc).</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă conceptual</p> <p>În vederea clarificării normei pct. 1 (în proiect 22) se modifică după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în textul punctului cuvintele: „ținând cont de prevederile art. 14 al” se substituie cu cuvintele: „în condițiile” - se completează cu sbp. 4 cu următorul cuprins: „4) reluare a examinării cererii.”
		<p>18. Subsecvent, este necesar de revizuit și pct.22 (în proiect pct. 24) din Regulament. După cuvintele „<i>Decizia Comisiei</i>” propunem de concretizat - „<i>cu privire la rezultatele examinării cererii solicitantului</i>”. În conținutul acestui punct propunem a se stipula termenul limită în care ministrul este obligat să se expună prin ordin asupra deciziei Comisiei de acordare sau neacordare a compensației financiare</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Pct.22 (în proiect pct. 24) se modifică și va avea următorul cuprins: „24. În termen de 2 zile lucrătoare de la adoptare, decizia Comisiei cu privire la rezultatele examinării cererii solicitantului, se transmite ministrului justiției. În termen de 5 zile lucrătoare ministrul justiției în temeiul deciziei Comisiei dispune, prin ordin, acordarea sau neacordarea compensației financiare.”</p>
		<p>19. O condiție indispensabilă dreptului de contestare a actului administrativ este informarea persoanei interesate cu privire la acesta. Respectiv, înainte de pct.24, (în proiect 26) este necesar de introdus un punct nou, care va conține obligația secretarului Comisiei de a comunica în scris sau într-o altă formă accesibilă solicitantului decizia Comisiei cu privire la cererea sa, iar după adoptarea de către Ministrul Justiției a</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Pct. 27 din proiect stabilește expres că <i>deciziile Comisiei și ordinele ministrului justiției adoptate în baza acestora se publică pe pagina web oficială a Ministerului Justiției în termen de 5 zile de la data aprobării ordinului.</i> Astfel, accesul la informație a persoanei – solicitant este respectat.</p>

		ordinului -obligația de a comunica și actul în cauză	
		<p>20. La pct. 25 (în proiect 27) propunem a se completa după cuvintele „Deciziile Comisiei” cu expresia „și ordinele Ministrului Justiției adoptate în baza acestora ”.</p> <p>Reieșind din multitudinea obiecțiilor menționate <i>supra</i>, propunem, după redactarea proiectului hotărârii Guvernului și Regulamentului anexă la aceasta, să fie remise repetat spre avizare autorităților interesate</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă</p> <p>Pct. 25 (în proiect 27) se completează după cuvintele „Deciziile Comisiei” cu cuvintele „și ordinele Ministrului Justiției adoptate în baza acestora ”.</p> <p>După redactarea proiectului hotărârii Guvernului și Regulamentului urmează a fi remise repetat spre avizare autorităților interesate.</p>
		<p>21. La capitolul IV pct.28 (în proiect 30) din Regulament, se propune de modificat textul „înregistrării acesteia în contul solicitantului” cu textul „transferării acesteia de către stat”, fapt ce va exclude dublele interpretări și eventualele litigii ce se pot ivi ca rezultat al indicării greșite de către solicitant al datelor bancare sau alte circumstanțe, exceptate obligației statului, de înregistrare a mijloacelor financiare pe contul solicitantului.</p> <p>Totodată, menționăm că, normele Codului civil la capitolul Stingerea obligațiilor prevăd că obligația se stinge din data în care debitorul a executat-o dar nu din data în care creditorul poate beneficia de aceasta.</p>	<p style="text-align: center;">Nu se acceptă</p> <p>Textul „transferării acesteia de către stat” este unul ambiguu pasibil de interpretare eronată. Or, nu excludem eventuale orori avînd în vedere faptul că urmează a fi implementat un mecanism nou pentru Republica Moldova.</p> <p>Concomitent, cuvintele „transferării acesteia de către stat” nu indica nemijlocit la faptul ca aceasta a fost transferată anume solicitantului, or scopul proiectul și este acordarea acestei compensații financiare victimei – solicitant.</p>

Ministru

Vladimir CEBOTARI